

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2010 M. KOVO 30 D.
ĮSAKYMO NR. 1-100 „DĖL SAUGOS EKSPLOATUOJANT ELEKTROS ĮRENGINIUS
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2020 m. kovo 2 d. Nr. 1-42
Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymą Nr. 1-100 „Dėl Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 73 straipsnio 1 dalimi,“.

1.2. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintas Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisykles:

1.2.1. Pripažįstu netekusia galios 10 punkto dešimtąją pastraipą.

1.2.2. Pakeičiu 10 punkto septynioliktąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„**Elektros įrenginio eksploatuotojas** – elektros įrenginio savininkas arba asmuo, turintis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) išduotą atestatą eksploatuoti elektros įrenginius.“

1.2.3. Papildau 10 punktą paskutiniąja pastraipa:

„Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatyme ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose.“

1.2.4. Pakeičiu 11 punktą ir jį išdėstau taip:

„11. Elektrotechnikos darbuotojais vadinami fiziniai asmenys, turintys Taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytą atitinkamą išsilavinimą, arba atlikę stažuotę ir Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220 „Dėl Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), nustatyta tvarka atestuoti bei turintys nustatytos formos energetikos darbuotojo pažymėjimus. Energetikos darbuotojo pažymėjimas suteikia teisę dirbti tokios įtampos elektros įrenginiuose, kuri nurodyta pažymėjime.“

1.2.5. Papildau 11¹ punktu:

„11¹. Mokymosi programos, skirtos elektrotechnikos darbuotojams, nurodytos Taisyklių 1 ir 2 prieduose, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti suderintos su Taryba“.

1.2.6. Pakeičiu 14 punktą ir jį išdėstau taip:

„14. Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai atitinkamos apsaugos nuo elektros kategorijos elektrotechnikos darbuotojams, dirbantiems

žemosios įtampos elektros įrenginiuose, nustatyti Taisyklių 1 priede, o darbuotojams, dirbantiems aukštos įtampos elektros įrenginiuose, nustatyti Taisyklių 2 priede.“

1.2.7. Pakeičiu 15 punktą ir jį išdėstau taip:

„15. Veikiančiuose elektros įrenginiuose savarankiškai dirbti turi teisę fiziniai asmenys:

15.1. ne jaunesni kaip 18 metų;

15.2. kurių sveikata patikrinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ nustatyta tvarka bei periodiškumu ir leista dirbti veikiančiuose elektros įrenginiuose;

15.3. išklause įstruktavimą darbo vietoje, vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiųstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, įstruktavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2012 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiųstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, įstruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

15.4. teoriškai ir praktiškai apmokėti saugiai dirbti, pirmosios medicinos pagalbos teikimo nuo elektros srovės pavojingo poveikio ir kitų traumuojančių veiksmų;

15.6. atestuoti Aprašo nustatyta tvarka ir turintys energetikos darbuotojo pažymėjimus, kuriuose nurodytos jiems suteiktos teisės.“

1.2.8. Pakeičiu 17 punktą ir jį išdėstau taip:

„17. Elektrotechnikos darbuotojai instruktuojami, atestuojami ir jų kvalifikacija tobulinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Aprašu ir kitais teisės aktais.“

1.2.9. Papildau 18¹ punktu:

„18¹. Projektuotojai, matininkai, kontroliuojančių institucijų atstovai, delegacijų ir ekskursijų dalyviai į elektros įrenginių patalpas ir (ar) teritorijas gali patekti, kai juos lydi elektrotechnikos darbuotojas. Ne elektrotechnikos darbuotojai, vykdanys elektros įrenginių patalpų ir (ar) teritorijų fizinės saugos funkcijas į šias patalpas įleidžiami prieš tai juos instruktavus, įrenginių savininko ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka.“

1.2.10. Pakeičiu 20 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Nesant reikiamos kvalifikacijos elektrotechnikos darbuotojų, gali būti sudaromos sutartys su asmenimis, turinčiais Tarybos išduotą atitinkamų elektros įrenginių eksploatavimo atestatą.“

1.2.11. Pakeičiu 22 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„22. Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo skiria asmenį, atsakingą už elektros ūkį. Įmonės, įstaigos, bendrijos, ūkininkai, kurie neturi savo kvalifikuoto darbuotojo, galinčio būti atsakingu už elektros ūkį, gali sudaryti sutartis su asmenimis, turinčiais Tarybos išduotą atitinkamų elektros įrenginių eksploatavimo atestatą. Tokiu atveju asmenį, atsakingą už elektros ūkį, skiria įrenginius eksploatuojantis asmuo.“

1.2.12. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Darbų vadovų, darbų vykdytojų, prižiūrinčiųjų, brigados narių teises ir pareigas nustato Taisyklės. Elektrotechnikos darbuotojai, atestuoti darbams žemesnėje įtampoje, turi teisę atlikti darbus ir patalpose, ir (ar) teritorijose, kuriose yra kiti veikiantys aukštesnės įtampos elektros įrenginiai, išlaikydami saugius atstumus iki įtampą turinčių dalių, nurodytus Taisyklių 3 ir 4 prieduose. Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo gali detalizuoti darbų vadovų, darbų vykdytojų, prižiūrinčiųjų, brigados narių teises ir pareigas.“

1.2.13. Pakeičiu 34 punktą ir jį išdėstau taip:

„34. Prižiūrintysis – tai elektrotechnikos darbuotojas, paskirtas prižiūrėti elektros įrenginiuose arba jų apsaugos zonose dirbančius ne elektrotechnikos darbuotojus.“

1.2.14. Pripažįstu netekusiu galios 43 punktą.

1.2.15. Pakeičiu 49.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„49.1. I kategorijos darbai, išskyrus darbus, atliekamus valdymo, automatikos, ryšių įrenginiuose, relinės apsaugos grandinėse, elektros energijos apskaitos antrinėse grandinėse, elektros apskaitos spintų su tiesioginio jungimo skaitikliais elektros srovės grandinėse (ant įrengtų spintose įvadinių ir išėinančių kabelių (laidų), elektros prietaisų bei automatinų jungiklių (kirtiklių) kontaktų)

ir elektros instaliacijoje, kai aukštosios įtampos įrenginiai yra už nuolatinių aptvarų arba toliau, nei nurodyta Taisyklių 3 ir 4 prieduose bei darbai, kuriuos vykdo operatyviniai budintys darbuotojai;“.

1.2.16. Pakeičiu 56 punktą ir jį išdėstau taip:

„56. Leidimus vykdyti technines priemones, ruošti darbo vietą ir leisti dirbti pagal pavedimus bei nurodymus operatyvinių darbuotojų valdomuose ar tvarkomuose elektros įrenginiuose duoda operatyviniai darbuotojai, visuose kituose elektros įrenginiuose – darbų vadovas, išdavęs pavedimą ar nurodymą, arba kitas darbdavio įgaliotas asmuo. Elektros įrenginiuose, kuriuose yra budintys operatyviniai darbuotojai, leidimus vykdyti technines priemones, ruošti darbo vietą ir leisti dirbti duoda operatyviniai darbuotojai, gavę operatyvinio darbuotojo, kuris valdo ar tvarko tuos įrenginius, leidimą.

I ir III kategorijos darbams leidimus ruošti darbo vietą ir leisti dirbti pagal nurodymus bei pavedimus duoda darbų vadovas, išdavęs nurodymą ar pavedimą ir tai įformina nurodymų registravimo ir pavedimų įforminimo žurnale. Apie šiuos darbus darbų vadovas informuoja operatyvinius darbuotojus, kurių valdomuose arba tvarkomuose elektros įrenginiuose vykdomi darbai.“

1.2.17. Pakeičiu 63 punktą ir jį išdėstau taip:

„63. Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo gali parengti papildomas nurodymų pildymo nuostatas. Nurodymai gali būti elektroninės formos, jeigu yra įdiegtos elektroninės priemonės, leidžiančios identifikuoti pasirašančius asmenis ir patvirtinti atliktų įrašų autentiškumą.“

1.2.18. Pakeičiu 65.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„65.2. I kategorijos darbai, atliekami relinės apsaugos ir automatikos (toliau – RAA), valdymo, ryšių ir apskaitos įrenginių grandinėse, bei operatyvinių budinčių darbuotojų darbai vykdomi žemosios įtampos elektros įrenginiuose, kai aukštosios įtampos srovinės dalys yra už nuolatinių aptvarų arba toliau, nei nurodyta Taisyklių 3 ir 4 prieduose.“

1.2.19. Pakeičiu 78 punktą ir jį išdėstau taip:

„78. Draudžiama priartėti arčiau kaip 1 m prie apsaugos nuo perkūnijos trosų.

Draudžiama dirbti elektros linijoje, turinčioje įtampą, nepalankiomis meteorologinėmis sąlygomis (esant rūkui, lyjant, sningant, esant nepakankamam apšvietimui, pučiant stipriam vėjui). Sprendimą, ar galima dirbti šiame punkte nurodytomis sąlygomis, priima darbų vykdytojas.“

1.2.20. Pakeičiu 96 punktą ir jį išdėstau taip:

„96. Vykdamas darbus žemosios ar vidutinės įtampos elektros įrenginiuose gali būti naudojamos šios techninės priemonės:

- 96.1. izoliuojamieji skydai;
- 96.2. izoliuojančios lazdos;
- 96.3. izoliuojantys apdangalai;
- 96.4. izoliuojamosios širmos;
- 96.5. aptvarai.“

1.2.21. Pakeičiu 99 punktą ir jį išdėstau taip:

„99. Vykdamas remonto darbus oro linijų apsaugos zonose ar transformatorių pastatų teritorijose (išskyrus tuos atvejus, kai darbai vykdomi atitvertoje nuo veikiančių elektros įrenginių teritorijoje ir nėra galimybės su mechanizmais priartėti prie įtampą turinčių srovinių dalių arčiau kaip Taisyklių 4 priede nurodyti leistini atstumai) su kėlimo kranais ir savaeigiais keltuvais žmonėms kelti, mechanizmų operatorius privalo turėti kompetenciją iš apsaugos nuo elektros. Darbus leidžiama vykdyti tik pagal nurodymą. Išduodamas nurodymą, darbų vadovas privalo instruktuoti kėlimo kranų, savaeigių keltuvų žmonėms kelti bei mechanizmų operatorių apsaugos nuo elektros klausimais.“

1.2.22. Pakeičiu 118 punktą ir jį išdėstau taip:

„118. Visais atvejais, kada transformatorių pastotę, skirstyklą ar transformatorinę eksploatuoja kelių įmonių darbuotojai, darbus atlikti ir elektros įrenginiams operatyviai prižiūrėti tarp darbdavių turi būti sudaryti ir patvirtinti elektrotechnikos darbuotojų tarpusavio santykių nuostatai.“

1.2.23. Pakeičiu 147 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„147. Prieš leidžiant dirbti kabelių linijoje, būtina įsitikinti, kad kabelis tikrai atjungtas ir tada darbo vietoje jį pradurti arba nukirpti specialiu nuotolinio valdymo įtaisu. Pradurti kabelį turi du darbuotojai, iš kurių vienas turi būti ne žemesnės kaip VK, o antras – PK.“

1.2.24. Pakeičiu 154 punktą ir jį išdėstau taip:

„154. Atlikti elektrinio suvirinimo darbus leidžiama specialiai apmokytiems ir išlaikiusiems kvalifikacijos egzaminą pagal Lietuvos standarto LST EN ISO 9606-1 „Suvirintojų kvalifikacijos tikrinimas. Lydomasis suvirinimas. 1 dalis. Plienai (ISO 9606-1:2012, įskaitant Cor.1:2012)“ nustatytą tvarką, asmenims.“

1.2.25. Pakeičiu 161 punkto penktąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Eksplatuojamas autonomines elektros stotis prijungti ir atjungti bei prižiūrėti turi ne žemesnės kaip PK darbuotojai.“

1.2.26. Pakeičiu 166 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„166. Asmenys, planuojantys dirbti veikiančiuose elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise, privalo elektros įrenginių savininkui arba asmeniui, kuriam priklauso elektros įrenginiai, pateikti prašymą dėl leidimo dirbti ne savo elektros įrenginiuose, pridėdant Tarybos išduotą atestatą, suteikiantį teisę vykdyti šiuos darbus, ir vadovaujančių elektrotechnikos darbuotojų (t. y. darbuotojai, kuriems įmonės vadovo suteikta teisė pateikti darbų paraiškas, pasirašyti darbuotojų saugos ir atsakomybės ribų aktus, išduoti nurodymus, taip pat operatyviniai ir operatyviniai remonto darbuotojai ir darbų vadovai) sąrašą, kuriame nurodyta darbuotojų apsaugos nuo elektros kategorija ir jų teisės.“

1.2.27. Pakeičiu 167 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Rangovai, dirbdami užsakovo objektuose, yra atsakingi už savo subrangovų darbuotojų, dirbsiančių šiuose objektuose, tinkamą parengimą ir saugos reikalavimų laikymąsi. Rangovų elektrotechnikos darbuotojai darbo vietoje privalo turėti energetikos darbuotojo pažymėjimą.“

1.2.28. Pakeičiu 171 punktą ir jį išdėstau taip:

„171. Be pagrindinių operatyvinės priežiūros darbų operatyviniams darbuotojams gali būti pavesta atlikti eksploataavimo, avarinius remonto darbus arba prižiūrėti tuos darbus atliekančius remonto darbuotojus.“

1.2.29. Pakeičiu 182.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„182.4. asmenys, galintys vykdyti operatyvinius perjungimus, privalo mokėti lietuvių kalbą ir būti instruktuoti apie leidžiamus vykdyti operatyvinius perjungimus. Instruktuoja elektros įrenginių savininko darbuotojas, organizuojantis operatyvinį darbą. Asmens lietuvių kalbos žinios tikrinamos elektros įrenginių savininko nustatyta tvarka;“.

1.2.30. Pakeičiu 182.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„182.5. rangovo darbuotojai, vykdantys operatyvinius perjungimus, privalo turėti elektros įrenginių, kuriuose vykdo perjungimus, schemas (schemas gali būti ir skaitmeninėje formoje) ir mokėti jomis naudotis;“.

1.2.31. Pakeičiu 183 punktą ir jį išdėstau taip:

„183. Juridiniai ar fiziniai asmenys elektros įrenginių operatyvinei priežiūrai gali sudaryti sutartis su paslaugas teikiančiais asmenimis, turinčiais Tarybos išduotus atestatus eksploatuoti elektros įrenginius.“

1.2.32. Pakeičiu 191 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Prireikus skiriama apsauga iš ne žemesnės kaip PK brigados narių, kurie turi neleisti pašaliniams asmenims prisitarti prie bandymo įrenginio, sujungimo laidų ir bandomų įrenginių. Brigados nariai, saugodami bandomuosius įrenginius, turi būti už aptvarų.“

1.2.33. Pakeičiu 193 punktą ir jį išdėstau taip:

„193. Jeigu bandymo įrenginys ir bandomi elektros įrenginiai yra skirtingose patalpose arba skirtingose skirstyklos dalyse, ne žemesnės kaip PK brigados nariams, stebintiems izoliacijos būklę, leidžiama būti atskirai nuo darbų vykdytojo. Prieš pradėdant elektros įrenginių bandymus, darbų vykdytojas privalo brigados narius instruktuoti. Bandymų metu draudžiama žmonėms būti ant bandomųjų elektros įrenginių.“

1.2.34. Pakeičiu 214 punktą ir jį išdėstau taip:

„214. Dirbti elektros matavimų, elektros energijos apskaitos, signalizacijos, valdymo, relinės apsaugos ir automatikos grandinėse bei elektros energijos apskaitos antrinėse grandinėse leidžiama vienam VK brigados nariui elektros įrenginiuose, kur aukštoji įtampa yra už nuolatinių aptvarų ir nėra galimybės priartėti prie jos atstumu, mažesniu, nei nurodyta Taisyklių 3 priede, išskyrus darbus labai pavojingose patalpose, kuriose šiuos darbus vykdo du asmenys.“

1.2.35. Pakeičiu 218 punktą ir jį išdėstau taip:

„218. Elektros energijos apskaitos prietaisus (skaitiklius), prijungtus per matavimo transformatorius be bandymo gnybtinių, prižiūri (įrengia, išmontuoja, tikrina) du darbuotojai, iš kurių vienas turi būti ne žemesnės kaip VK, o kitas PK. Darbai vykdomi techninės priežiūros tvarka (pagal parengtas ir patvirtintas instrukcijas bei technologines kortas). Įtampa antrinėse grandinėse, jei yra galimybė, turi būti atjungta.“

1.2.36. Pakeičiu 219 punktą ir jį išdėstau taip:

„219. Trifazių elektros energijos apskaitos prietaisų, prijungtų tiesiogiai prie tinklo iki 1000 V, techninę priežiūrą atlieka vienas VK darbuotojas. Darbus labai pavojingose patalpose vykdo du darbuotojai, iš kurių vienas turi būti ne žemesnės kaip VK, o kitas PK. Elektros energijos apskaitos prietaisų keitimo bei įrengimo darbai vykdomi išjungus apkrovą ir įtampą. Įvadinių automatinų jungiklių įrengimo ir keitimo darbus atlieka du darbuotojai, iš kurių vienas turi būti ne žemesnės kaip VK, o kitas PK. Darbai vykdomi techninės priežiūros tvarka (pagal parengtas ir patvirtintas instrukcijas bei technologines kortas).“

1.2.37. Pakeičiu 220 punktą ir jį išdėstau taip:

„220. Vienfazių elektros energijos apskaitos prietaisus ir (ar) įvadinius automatinus jungiklius prižiūri (įrengia, išmontuoja, tikrina) vienas PK darbuotojas. Keičiant šiuos apskaitos prietaisus leidžiama naudoti elektros apskaitos grandinių šuntavimą panaudojant tam skirtą specialią įrangą. Darbus labai pavojingose patalpose vykdo du darbuotojai, iš kurių vienas turi būti ne žemesnės kaip VK, o kitas PK. Darbai vykdomi techninės priežiūros tvarka (pagal parengtas ir patvirtintas instrukcijas bei technologines kortas). Įtampa elektros srovės grandinėje, jei yra galimybė, turi būti atjungta.“

1.2.38. Pakeičiu 223 punktą ir jį išdėstau taip:

„223. Darbuotojų apsauga nuo elektromagnetinio lauko reglamentuojama vadovaujantis Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. A1-614 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“.

1.2.39. Pripažįstu netekusiais galios 224 ir 225 punktus.

1.2.40. Pakeičiu 226 punktą ir jį išdėstau taip:

„226. Darbdavys, vykdydamas pareigas, nustatytas darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose, vertina visą dėl elektromagnetinių laukų kylančią riziką darbovietėje, o prireikus išmatuoja arba apskaičiuoja darbuotojus veikiančių elektromagnetinių laukų lygius.“

1.2.41. Pakeičiu 232 punktą ir jį išdėstau taip:

„232. Apsauginės priemonės skirtos elektros įrenginiuose dirbantiems darbuotojams apsaugoti nuo elektros srovės, elektrostatinio, elektromagnetinio lauko ir elektros lanko bei jo degimo produktų poveikio, kritimo iš aukščio ir pan.“

1.2.42. Pakeičiu 239 punktą ir jį išdėstau taip:

„239. Asmeninės apsaugos priemonės turi atitikti 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/425 dėl asmeninių apsaugos priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/686/EEB (OL 2016 L 81, p. 51), reikalavimus ir būti naudojamos vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331 „Dėl Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų patvirtinimo“, bei jų gamintojo pateiktomis naudojimo instrukcijomis.

Kitos apsauginės priemonės turi atitikti standartų nustatytus reikalavimus, o jų naudojimas – Taisyklių reikalavimus. Jeigu apsauginių priemonių gamintojo techninėje dokumentacijoje nustatyti

reikalavimai nesutampa su Taisyklių reikalavimais, reikia vadovautis gamintojo technine dokumentacija.“

1.2.43. Pakeičiu 1 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.2.44. Pakeičiu 2 priedą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.2.45. Pripažįstu netekusiu galios 7 priedą.

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. šis įsakymas įsigalioja 2020 m. gegužės 1 d.;

2.2. energetikos įmonių struktūrinių padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys, energetikos įmonių padalinių vadovai, atsakingi už elektros įrenginių eksploatavimą, inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, darbininkų kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas, įsigaliojus šiam įsakymui, neatitinka Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytų minimalių išsilavinimo reikalavimų, ir šie darbuotojai nesiekia įgyti aukštesnės, nei turėtos apsaugos nuo elektros kategorijos, gali būti toliau atestuojami pagal Energetikos objektus, įrenginius statančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220 „Dėl Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatas, energetikos darbuotojo pažymėjime nurodant, kad išduotas pažymėjimas galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-362](#), 2020-11-04, paskelbta TAR 2020-11-05, i. k. 2020-23072

2.3. pripažįstu netekusiu galios šio įsakymo 2.2 papunktį 2026 m. sausio 1 d.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

**MINIMALŪS IŠSILAVINIMO, PAPILDOMŲ KOMPETENCIJŲ IR PROFESINĖS
PATIRTIES REIKALAVIMAI DARBUOTOJAMS, KURIEMS SUTEIKIAMOS
APSAUGOS NUO ELEKTROS KATEGORIJS DARBAMS ŽEMOSIOS ĮTAMPOS
ELEKTROS ĮRENGINIUOSE**

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).
Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų.
10.	Stažuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

Pastabos:

1. Taisyklių 1 priede nurodytos aukštojo mokslo studijų klasifikacijos pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymą Nr. V-1075 „Dėl Studijų

krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose sąrašo, jo keitimo tvarkos, kvalifikacinių laipsnių sąrangos ir studijų programų pavadinimų sudarymo principų patvirtinimo“.

2. Iki 2017 m. sausio 1 d. galiojo kitos aukštojo mokslo studijų klasifikacijos ir jomis vadovaujantis buvo išduodami aukštojo mokslo diplomai pagal šiuos teisės aktus:

2.1. Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 „Dėl Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo ir kvalifikacinių laipsnių sąrašo patvirtinimo“;

2.2. Bendrasis studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta nuosekliosios universitetinės ir neuniversitetinės studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose, klasifikatorius ir pagal šias studijų kryptis suteikiamos kvalifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 368 „Dėl Bendrojo studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta nuosekliosios universitetinės ir neuniversitetinės studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose, klasifikatoriaus ir pagal šias studijų kryptis suteikiamų kvalifikacijų sąrašo patvirtinimo“;

2.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. 765 „Dėl aukštojo mokslo studijų sričių, krypčių ir programų laikinosios klasifikacijos“.

**MINIMALŪS IŠSILAVINIMO, PAPILDOMŲ KOMPETENCIJŲ IR PROFESINĖS
PATIRTIES REIKALAVIMAI DARBUOTOJAMS, KURIEMS SUTEIKIAMOS
APSAUGOS NUO ELEKTROS KATEGORIJS DARBAMS ELEKTROS ĮRENGINIUOSE
BE ĮTAMPOS APRIBOJIMO**

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinių valandų.
11.	Stauotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Pastabos:

1. Taisyklių 2 priede nurodytos aukštojo mokslo studijų klasifikacijos pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymą Nr. V-1075 „Dėl Studijų kryptių ir kryptių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose sąrašo, jo keitimo tvarkos, kvalifikacinių laipsnių sąrangos ir studijų programų pavadinimų sudarymo principų patvirtinimo“.

2. Iki 2017 m. sausio 1 d. galiojo kitos aukštojo mokslo studijų klasifikacijos ir jomis vadovaujantis buvo išduodami aukštojo mokslo diplomai pagal šiuos teisės aktus:

2.1. Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1749 „Dėl Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo ir kvalifikacinių laipsnių sąrašo patvirtinimo“;

2.2. Bendrasis studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta nuosekliosios universitetinės ir neuniversitetinės studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose, klasifikatorius ir pagal šias studijų kryptis suteikiamos kvalifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 368 „Dėl Bendrojo studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta nuosekliosios universitetinės ir neuniversitetinės studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose, klasifikatoriaus ir pagal šias studijų kryptis suteikiamų kvalifikacijų sąrašo patvirtinimo“;

2.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. 765 „Dėl aukštojo mokslo studijų sričių, kryptių ir programų laikinosios klasifikacijos“.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-362](#), 2020-11-04, paskelbta TAR 2020-11-05, i. k. 2020-23072

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. 1-42 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. 1-100 „Dėl Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo